

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

SLUŽBA ZA ODNOSI Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63

F: 01 478 90 13

E: pr.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Datum: 17. 10. 2018

SPOROČILO ZA JAVNOST

SLOVENIJA BO ČEZ MESEC DNI OBELEŽILA DAN SLOVENSKE HRANE

16. novembra bodo otroci v vrtcih in šolah že osmič jedli Tradicionalni slovenski zajtrk

Ljubljana, 17. 10. 2018 – Tretji petek v novembru, letos 16. novembra, bomo sedmič obeleževali dan slovenske hrane, ki ga je vlada razglasila leta 2012. Na ta dan poteka tudi projekt Tradicionalni slovenski zajtrk (letos že osmi po vrsti), ko imajo otroci v osnovnih šolah in vrtcih zajtrk z živili iz lokalnega okolja. Obeleževanju dneva slovenske hrane z izvedbo tradicionalnega slovenskega zajtrka se vsako leto pridružuje vedno več posameznikov, podjetij in drugih institucij. S tem sporočamo našim najmlajšim v državi, staršem, vzgojiteljem, predstavnikom države, drugih institucij, podjetij ter posameznikom, da je zavedanje o lokalno pridelani hrani in poseganju po njej zelo pomembno z vidika sektorja kmetijstva in živilske industrije, podeželja in varovanja okolja ter da je zajtrk zelo pomemben element zdravega načina življenja. Letos pa bo v ospredju tudi pomen zdravih tal, da lahko pridelamo varno in kakovostno hrano.

Dan slovenske hrane

Vlada RS je na oktobrski redni seji 2012 sprejela sklep o razglasitvi dneva slovenske hrane, ki ga obeležujemo vsako leto, in sicer na vsak tretji petek v novembru, z namenom, da se v javnosti izpostavi pomen hrane iz lokalne bližine in s tem pokaže podporo domačim pridelovalcem in predelovalcem, obenem pa se spodbuja tudi pripadnost do domačih proizvodov in spodbuja zdrav način prehranjevanja.

Glavni namen razglasitve tega dne je torej podpora domačim pridelovalcem in predelovalcem hrane ter spodbujanje zavedanja in pomena domače samooskrbe, ohranjanje čistega, zdravega okolja, ohranjanje podeželja, seznanjanje mladih s postopki pridelave in predelave hrane in spodbujanje zanimanja za dejavnosti na kmetijskem področju. Z razglasitvijo dneva slovenske hrane sledimo tudi ciljem in namenu sprejetega Zakona o promociji kmetijskih in živilskih podjetij, saj gre za dober ukrep in podporo promociji domače hrane.

Ob dnevu slovenske hrane so izpostavljene naslednje pomembnejše vsebine:

- hrana iz lokalnega okolja je sezonsko dostopnejša, sadje in zelenjava imata več vitaminov in posledično višjo hranilno vrednost; zaradi bližine proizvodnje se lahko uporablja manj aditivov, kot so konzervansi, barvila ipd., taka živila pa so tudi prepoznavna po bogatem in tradicionalnem okusu.
- Podpiramo domačo proizvodnjo in ohranjamo domača delovna mesta; posledično s tem skrbimo za stabilno financiranje šolstva, zdravstva, socialnih transferjev, itd.
- Ohranjamo poseljenost, obdelanost in urejenost slovenskega podeželja.
- Zaradi krajših transportnih poti in manjše uporabe embalaže varujemo okolje.
- Zagotavljamo večjo prehransko varnost v državi.
- S tem, ko spodbujamo povečanje samooskrbe s hrano v državi, povečujemo kakovost življenja vseh vključenih v proces, od pridelave do potrošnje hrane.

Tradicionalni slovenski zajtrk 2018

V okviru dneva slovenske hrane bo letos že osmo leto potekal projekt »Tradicionalni slovenski zajtrk« (TSZ), v katerega so vključeni slovenski vrtci in osnovne šole z namenom, da pomen kmetijstva, živilske industrije, čebelarstva, ohranjanja čistega okolja v povezavi s pomenom zdrave in uravnotežene prehrane ter gibanja, spoznajo že otroci. Da skozi idejo o nujnosti zajtrkovanja spoznajo, da je potrebno biti pozoren, kakšno hrano jemo in posledično, da je lokalna hrana ustrežnejši izbor. Tradicionalni slovenski zajtrk je nastal na pobudo Čebelarke zveze Slovenije leta 2011. Glavni namen tega vseslovenskega projekta, ki poteka na dan slovenske hrane, je podpora lokalnim pridelovalcem in predelovalcem hrane ter spodbujanje zavedanja in pomena zagotavljanja prehranske varnosti, ohranjanje čistega in zdravega okolja, ohranjanje podeželja, seznanjanje mladih s postopki pridelave in predelave hrane ter spodbujanje zanimanja za dejavnosti na kmetijskem področju.

Pri organizaciji in izvedbi tradicionalnega slovenskega zajtrka sodelujejo: ministrstva, pristojna za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, zdravje, izobraževanje, kulturo, okolje in prostor, Čebelarke zveza Slovenije (pobudnica projekta), Zavod RS za šolstvo, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Zveza sadjarskih društev Slovenije, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Zadruga zveza Slovenije ter Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Projekt vključuje vrtce in osnovne šole v Sloveniji, celotno populacijo vrtčevskih in šolskih otrok. Vsako leto pri tradicionalnem slovenskem zajtrku tako sodeluje več kot 260.000 otrok. Otroci se pogosto na ta dan v šoli in vrtcih pripravijo že prej, z raznimi dogodki, izobraževanji o pomenu lokalne hrane, zdravega načina prehranjevanja, obišejo pa jih tudi lokalni čebelarji. Pobuda je dobrodošla tudi širši javnosti, s svojimi sporočili in namenom naslavlja tudi druge mlade, zato želimo, da bi projekt našel odmev tudi v srednjih šolah kakor tudi pri študentih. Sicer se nam vsako leto pridruži vrsto drugih posameznikov, institucij, podjetij, gostinskih obratov, turističnih objektov itd., ki na simboličen način podprejo in širijo pomen sporočil TSZ preko svojih aktivnosti.

Sodelovanje s Slovenskim partnerstvom za tla

Pri letošnjem obeleževanju dneva slovenske hrane se projekt Tradicionalni slovenski zajtrk vsebinsko povezuje z Ministrstvom za okolje in prostor oziroma [Slovenskim partnerstvom za tla](#), ki je bilo ustanovljeno 5. decembra 2017, ob svetovnem dnevu tal.

Letošnja vsebina dneva slovenske hrane, v povezavi z Tradicionalnim slovenskim zajtrkom, se torej osredotoča na pomen tal in njihovo vlogo pri pridelavi kakovostne ter zdrave hrane. Ta tematika bo posebej predstavljena tudi na plakatu, ki ga bodo prejeli vrtci in šole ter ostali partnerji oz. zainteresirani pri projektu in bo nagovarjal širšo slovensko javnost na izpostavljenih mestih.

Odredba o izvedbi projekta Tradicionalni slovenski zajtrk

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo tudi letos povrnilo stroške za nakup živil za izvedbo tradicionalnega slovenskega zajtrka. Pogoje za povrnitev stroškov določa [Odredba o izvedbi projekta Tradicionalni slovenski zajtrk](#) (Uradni list RS, št. 64/18). Pomembna novost odredbe je uvedba pavšalnega nadomestila, s katerim se opušča upoštevanje in obračunavanje stopnje davka na dodano vrednost (DDV) in njegovega morebitnega odbitnega deleža. Upravičencem, torej vrtcem, osnovnim šolam in zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok ter mladostnikov s posebnimi potrebami se izplača pavšalno nadomestilo v višini 0,52 EUR za vsakega vpisanega otroka ali učenca. Upošteva se število otrok in učencev, vpisanih v centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja na dan 30. september 2018. Ker gre za pavšalno nadomestilo, vloga za povrnitev stroškov ne zahteva več navajanja stroškov za vsako živilo posebej, stopnjo obračunanega DDV in navajanja odbitnega deleža DDV. Druga pomembna novost, ki jo določa letošnja Odredba o izvedbi projekta Tradicionalni slovenski zajtrk je, da se vloga za povrnitev stroškov vloži v elektronski obliki, in sicer na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki odloči o višini sredstev za povračilo stroškov in izda odločbe oziroma izvede izplačilo. Pred izdajo odločb in izplačilom sredstev za povračilo stroškov izvaja administrativne kontrole. Rok za vložitev vlog je od 3. do 20. decembra 2018.

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano skupaj s partnerji pri projektu* Tradicionalni slovenski zajtrk tudi letos vabi vzgojno-izobraževalne zavode ter ostale institucije, da 16. novembra skupaj obeležimo dan slovenske hrane, še posebej z izvedbo tradicionalnega slovenskega zajtrka (priporočena sestava zajtrka je: kruh, mleko, maslo, med in jabolko). Vabimo vas, da pridelke in živila, kupite pri lokalnem ponudniku. V pomoč pri naročanju hrane je lahko tudi [Katalog živil za javno naročanje](#), ki ga vodi GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij.

Vabimo vas, da za podrobnejša navodila ter ostale informacije glede izvedbe zajtrka obiščete spletno stran [Tradicionalni slovenski zajtrk](#).

* * *